

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Освітня програма	31727 Соціальна антропологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31727
Назва ОП	Соціальна антропологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Подкупко Тетяна Леонідівна, Нонік Людмила Юріївна, Шніцер Ігор Омелянович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.03.2024 р. – 09.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.nmu.org.ua/upload/uf/bf6/6i3t06tastl9wcbx28su5jfnmv2b4o62.pdf>

Програма візиту експертної групи https://www.nmu.org.ua/ua/content/news/?ELEMENT_ID=27297

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Аналіз відомостей про самооцінювання (СО), вивчення документації та проведення акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі дають експертній групі (ЕГ) підстави констатувати, що ОП «Соціальна антропологія» у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» відповідає вимогам законодавства України та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» першого (бакалавр) освітнього рівня, належним чином забезпечує виконання поставлених цілей та програмних результатів навчання (ПРН). ОП «Соціальна антропологія» враховує потреби та інтереси усіх зацікавлених сторін, узгоджується із місією та стратегією розвитку НТУ «Дніпровська політехніка». Програма націлена на підготовку фахівців з історії, археології та антропології, здатних до самостійної практичної діяльності за рахунок формування у них загальних і професійних компетентностей на основі поєднання освіти і науки, академічної доброчесності та загальнолюдських цінностей і національної ідентичності, забезпечення їхньої інтеграції до міжнародного науково-освітнього простору. Результати акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі засвідчили, що існує належна відповідність якісному рівню організації таких освітніх процесів: проєктування цілей ОП; розробка структури та змісту ОП; формування доступу до ОП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОП людськими ресурсами; формування освітнього середовища та матеріальних ресурсів; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОП; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування ОП. На думку ЕГ, ОП «Соціальна антропологія» та освітня діяльність за нею відповідають усім критеріям Додатка до Положення про акредитацію освітніх програм, з недовідками, що не є суттєвими (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Соціальна антропологія» розроблялася в тісній співпраці з представниками факультету соціальних наук Університету Витатаса Великого (м. Каунас, Литовська Республіка) та враховує досвід ОП «Social anthropology» Стокгольмського університету (Швеція). ОП містить чотири види практики, які сприяють набуттю здобувачами належних професійних компетентностей. Гнучкість застосування форм та методів навчання і викладання на ОП з метою досягнення цілей і програмних результатів на основі студентоцентрованого навчання. Дружня, ввічлива та продуктивна робоча атмосфера в колективі НТУ «Дніпровська політехніка» взагалі, й на кафедрі історії та політичної теорії зокрема, сприяє якісній реалізації ОП «Соціальна антропологія». Діяльність «Центру професійного розвитку персоналу» сприяє здобуттю і вдосконаленню hard та soft skills. «Простір дитинства» в НТУ «Дніпровська політехніка» дає можливість здобувачам та НПП під час навчання та викладання на безоплатній основі залишати дітей під наглядом кваліфікованих працівників. Сильною стороною також є цифровізація освітнього процесу та впровадження електронних підписів НПП та здобувачів для полегшення організації дистанційної форми навчання. Послідовна робота з формування культури якості освіти в НТУ «Дніпровська політехніка» позитивно впливає на розвиток ОП «Соціальна антропологія». НТУ «Дніпровська політехніка» має «Сертифікат системи управління якістю», який засвідчує прихильність його керівництва ідеї постійного удосконалення та гарантування високої якості освітніх послуг, залучення академічної спільноти ЗВО до забезпечення результативності системи управління якістю, її мотивованість на плідну працю, підвищення професійної компетентності та впровадження інновацій у свою роботу. Гарант та робоча група відкриті до пропозицій щодо подальшого вдосконалення ОП та вчасно реагують на них.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендуємо робочій групі долучити усі зацікавлені сторони до визначення особливості (унікальності) ОП «Соціальна антропологія» та втілити результати у новій редакції ОП. Оприлюднені на вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» результати опитування не є репрезентативними для ОП «Соціальна антропологія», оскільки охоплюють усіх здобувачів по кафедрі історії та політичної теорії, яка реалізовує кілька ОП на бакалаврському рівні. Рекомендовано налагодити регулярне анкетування усіх зацікавлених сторін суто по даній ОП та вдосконалити зміст анкет, додавши до них питання щодо цілей та ПРН, рекомендацій щодо її вдосконалення. У ПРН чітко не відображено регіонального контексту ОП. Рекомендовано під час наступного перегляду ОП відобразити у ПРН регіональний контекст, або сформулювати і додати до ОП новий, відповідний ПРН. Розділ ОП Придатність до працевлаштування виписаний не коректно та виходить за межі можливостей програми. Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП даній розділ сформулювати згідно з класифікатором професій: ДК 003: 2010, як це рекомендує Стандарт вищої освіти, не виходячи за рамки прописаних ПРН. В ОП цикл обов'язкових фахових освітніх компонентів за спеціальністю містить ОК Політологія, який за своїм змістом не відповідає спеціальності. Рекомендуємо перенести ОК Політологія з фахових до циклу загальної підготовки. На ОП не передбачено курсових робіт, що може створити ризики для успішної підготовки здобувачами кваліфікаційних робіт бакалавра. Рекомендуємо розглянути питання про внесення до ОП та навчального плану за нею курсової роботи. Відсутність на ОП наскрізної програми практик. Рекомендуємо до початку нового навчального року підготувати та оприлюднити на вебсайті наскрізну програму практик, ретельніше підбирати бази проходження практик, враховуючи особливості ОП – підготовку соціального антрополога. На ОП відсутні випадки визнання результатів навчання здобувачів, отриманих в інших ЗВО та неформальній освіті. Низький рівень залучення до наукової роботи й інтернаціоналізації здобувачів ОП веде до рекомендації ЕГ активізувати цей напрям роботи. Відсутня практика періодичної наукової апробації робіт здобувачів. Рекомендовано створити науковий гурток (проблемну групу) здобувачів у контексті комплексних науково-дослідних тем кафедри історії та політичної теорії, розглянути можливість започаткування студентського електронного наукового видання. НПП ОП рекомендуємо активніше долучатися до програм

міжнародних академічних обмінів, а гаранту та завідувачу кафедри проводити на початку кожного семестру моніторинг їх відповідності ліцензійним умовам. Рекомендуємо розробити чіткі графіки проходження учасниками освітнього процесу інструктажів з «Безпеки життєдіяльності» та «Питань охорони праці», оскільки їх відсутність може створити ризики для їх безпеки в умовах війни. З метою підвищення прозорості та публічності ОП рекомендуємо оприлюднювати на вебсайті зведені відомості про отримані на проєкт ОП пропозиції від усіх зацікавлених сторін.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП «Соціальна антропологія» в НТУ «Дніпровська політехніка» є «підготовка фахівців з історії, археології та антропології, здатних до самостійної практичної діяльності за рахунок формування у них загальних і професійних компетентностей на основі поєднання освіти і науки, академічної доброчесності та загальнолюдських цінностей і національної ідентичності, забезпечення їхньої інтеграції до міжнародного науково-освітнього простору» (<http://surl.li/rkjmjf>). Інтегральна компетентність відображає предметну спеціальність «здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов». ЕГ вважає, що мета та інтегральна компетентність ОП сформовані коректно. Особливість ОП, вказана у відомостях про СО, не корелюється з відповідним пунктом у профілі ОП. Як особливість в ОП вказані «навчальна, навчально-ознайомча, виробнича та передатестаційна практики обов'язкові» (<http://surl.li/rkjmjf>), що не конкретизує, а лише описує умови її реалізації. У відомостях про СО особливістю ОП вказано «органічне поєднання підготовки історика та соціального антрополога». ЕГ рекомендує при наступному перегляді ОП чітко прописати її особливість. Цілі ОП відповідають місії НТУ «ДП» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP_Strat_2019.pdf), а саме формуванню у здобувачів принципів академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності свідомого громадянина України. Це проявляється, зокрема, у сприянні професійному зростанню співробітників, забезпеченні високої якості освіти, удосконаленні практичної підготовки здобувачів, розвитку досліджень та інновацій, співпраці з роботодавцями тощо.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Урахування позицій та потреб зацікавлених сторін при розробці та перегляді ОП в НТУ «Дніпровська політехніка» передбачено Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/bgufpr>). Як повідомив гарант у відповідь на додатковий запит ЕГ, «ведення протоколів засідань робочої групи не передбачене», тому експертам було надано протоколи засідань науково-методичної комісії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» від 02.02.2023 р., 01.03.2023 р., 30.08.2023 р. (завантажені в систему НА). Вони хоча і мають формальний характер, але підтверджують залучення до розробки ОП «Соціальна антропологія» здобувачів, роботодавців та представників академічної спільноти, але не її випускників. Зокрема робочою групою ОП були враховані наступні отримані пропозиції: ОК «Латинська мова» внесено до переліку базових дисциплін за галуззю знань, збільшено обсяг годин для вивчення ОК «Всесвітня історія», розширено перелік вибіркового ОК, включено до числа фахових ОК «Архівну справу» та «Музейну справу» (2022) тощо. Водночас ЕГ не побачила результатів опитування зацікавлених сторін по ОП «Соціальна антропологія». Річ у тім, що оприлюднені на вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» опитування охоплюють усіх здобувачів по кафедрі історії та політичної теорії (https://ipt.nmu.org.ua/ua/questionnaire/questionnaire_stud.php), або усіх здобувачів та НПП НТУ «Дніпровська політехніка»

(https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/Internal_quality_higher_education/), що робить їх не репрезентативним для ОП «Соціальна антропологія». Рекомендуємо налагодити регулярне анкетування усіх зацікавлених сторін виключно за ОП «Соціальна антропологія», як це передбачено локальними нормативними документами НТУ «Дніпровська політехніка». Зокрема в Положенні про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб щодо якості вищої освіти зазначається, що «гаранти освітніх програм та інші керівники структурних підрозділів університету можуть проводити опитування окремих груп респондентів у рамках реалізації освітньої програми» (<http://surl.li/aquasi>). Також ЕГ рекомендує вдосконалити зміст анкет для всіх

зацікавлених сторін, додати до них питання щодо цілей та ПРН, рекомендацій щодо її вдосконалення. До складу робочої групи згідно з ОП (2023) входило чотири особи. Серед них є представник здобувачів, але не було представника роботодавців. Під час зустрічі ЕГ з робочою групою ОП було з'ясовано, що один з членів робочої групи змінив свій статус і нині виступає як представник роботодавців, оскільки вже не є штатним працівником НТУ «Дніпровська політехніка», а очолює Південно-Східний відділ Українського інституту національної пам'яті. На ОП в редакції 2023 р. наявні дві рецензії, без дати підписання. У одній з них сформовано конкретну пропозицію «перерозподілу обсягу кредитів на користь таких освітніх компонентів програми, як «Архівознавство» та «Музейна справа».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У цілях та ПРН ОП «Соціальна антропологія» враховано такі сучасні тенденції розвитку спеціальності як антропоцентризм, оцінювання історичних подій та процесів крізь призму людського виміру, тісна інтеграція різних галузей гуманітаристики. Вони були враховані при розробці та оновленні ОП через включення ОК «Історіографія та історіософія», «Методи соціально-антропологічних досліджень», які ознайомлюють із тенденціями розвитку історичної науки та гуманітаристики; запровадження вибіркового фахового ОК «Історична політика в Україні і світі» та «Публічна історія». Потреби сучасного ринку праці в ОП враховані через діалог робочої групи ОП з науковими та музейними закладами міста Дніпра та регіону, а саме: Дніпропетровським історичним музеєм ім. Д. Яворницького, Південно-Східним відділом Українського інституту національної пам'яті, Дніпропетровським обласним центром з охорони історико-культурних цінностей тощо. У відомостях про СО зазначено, що регіональний контекст ОП полягає у забезпеченні регіону фахівцями з історії та археології відповідно до Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 р., де серед пріоритетних завдань названо відтворення та визначення духовних і культурних основ національно-культурної ідентичності, охорону історико-культурної спадщини, використання її економічного потенціалу, розвиток зовнішнього і внутрішнього туризму, в тому числі історичного. Водночас у ПРН чітко не відображено регіонального контексту ОП. Експертна група рекомендує під час наступного перегляду ОП відобразити у програмних результатах навчання регіональний контекст, або сформулювати і додати до ОП новий, відповідний ПРН. Регіональний контекст присутній у змісті окремих ОК, наприклад, «Архівознавство» та «Вступ до спеціальності». Оскільки в ОК «Історія України» згідно з робочою програмою не передбачено вивчення тем по історії краю, рекомендуємо ввести до структури курсу кілька тем, присвячених історії Дніпровщини, або розглянути можливість запровадження окремого ОК по історії рідного краю, що посилить регіональний контекст даної ОП. Згідно з відомостями про СО ОП «Соціальна антропологія» розроблялася в тісній співпраці з представниками факультету соціальних наук Університету Витаутаса Великого (м. Каунас, Литовська Республіка). Також робочою групою було враховано досвід ОП «Social anthropology» Стокгольмського університету (Швеція). Результатом цієї роботи стали визначення концепції ОП, стратегічного бачення напрямку підготовки фахівців та перелік ОК, що формують фахові компетентності соціального антрополога. Також у відомостях про СО вказано, що ОП враховує досвід вітчизняних освітніх програм, зокрема ОП «Історія України та культурна антропологія» в КНУ імені Тараса Шевченка та ін. Проте ні у відомостях про СО, ні під час зустрічі ЕГ з представниками робочої групи не було деталізовано використання цього досвіду.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Соціальна антропологія» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» першого (бакалавр) освітнього рівня (наказ МОН України №575 від 29.04.2020). Обсяг кредитів ЄКТС в ОП складає 240. Обсяг практик в ОП складає 21 кредит ЄКТС. Перелік загальних та спеціальних компетентностей в ОП відповідає Стандарту та забезпечуються обов'язковими ОК. Програмні результати навчання також відповідають Стандарту та забезпечуються обов'язковими ОК, що відображено в Матриці відповідності результатів навчання компонентам ОП. На ОП «Соціальна антропологія» форма атестації здобувачів – публічний захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» першого (бакалавр) освітнього рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП «Соціальна антропологія» розроблялася в тісній співпраці з представниками факультету соціальних наук Університету Витаутаса Великого (м. Каунас, Литовська Республіка) та враховує досвід ОП «Social anthropology» Стокгольмського університету (Швеція).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

В ОП «Соціальна антропологія» не прописано її реальних особливостей. Рекомендуємо робочій групі долучити усі зацікавлені сторони, в тому числі й випускників, до визначення особливості (унікальності) ОП та втілити результати у новій редакції ОП. На ОП «Соціальна антропологія» не проводиться опитування зацікавлених сторін суто за даною освітньою програмою, наявне анкетування охоплює усіх здобувачів по кафедрі історії та політичної теорії, або усіх здобувачів, НПП, роботодавців НТУ «Дніпровська політехніка», що робить їх не репрезентативними для даної ОП. Рекомендовано налагодити регулярне анкетування усіх зацікавлених сторін суто по ОП, як це передбачено локальними нормативними документами НТУ «Дніпровська політехніка», вдосконалити зміст анкет, додавши до них питання щодо цілей та ПРН, рекомендацій щодо її вдосконалення. Рецензії до ОП без датування та мають формальний характер. Рекомендовано при наступних редакціях ОП просити рецензентів датувати документ та надавати пропозиції щодо формулювання цілей та ПРН. У ПРН чітко не відображено регіонального контексту ОП. Рекомендовано під час наступного перегляду ОП відобразити у програмних результатах навчання регіональний контекст, або сформулювати і додати до ОП новий, відповідний ПРН. З метою посилення регіонального контексту рекомендовано ввести до структури ОК Історія України кілька тем, присвячених історії Дніпровщини, або розглянути можливість запровадження окремого ОК по історії рідного краю.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ відмічає відповідність усіх підкритеріїв Критерію 1 наявним вимогам з несуттєвими недоліками. Усі вони не порушують чинного законодавства, не мають істотного впливу на якість реалізації ОП та можуть бути усунені під час наступної редакції ОП «Соціальна антропологія», що сприятиме зростанню її якості. Наявність несуттєвих недоліків дає підстави ЕГ для встановлення Рівня В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Соціальна антропологія» складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та першим рівнем вищої освіти складає 180 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг вибіркового компонента – 60 кредитів, що відповідає вимогам законодавства про не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС на вибірксову складову освітньої програми. ЕГ встановлено, що обсяг ОП «Соціальна антропологія» належним чином спрямований на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структурно-логічна схема ОП «Соціальна антропологія» підтверджує, що її зміст має чітку структуру в контексті загального часу навчання за чвертями, семестрами й роками та змістовно передбачає взаємозв'язок основних її компонентів (<http://surl.li/rkjmf>). ОК об'єднані двома блоками: обов'язковими (180 кредитів ЄКТС) та вибілковими (60 кредитів ЄКТС) навчальними дисциплінами. До обов'язкового блоку входять ОК циклу загальної підготовки та ОК циклу спеціальної підготовки. Останній поділяється на базові дисципліни за галуззю знань (Б1 – Б3), фахові освітні компоненти за спеціальністю (Ф1 – Ф18), спеціальні освітні компоненти за освітньою програмою (С1-С7) та практичну підготовку за спеціальністю та атестацію (П1 – П4, КР). У циклі загальної підготовки ОП належна увага приділена набуттю мовних компетентностей, здатності спілкуватися державною (ОК Українська мова) та іноземними мовами (ОК Іноземна мова професійного спрямування), формуванню цілісного системного уявлення про закономірності розвитку системи ціннісних орієнтацій фахівця як теоретичної форми осягнення людиною світу, інструменту розв'язання світоглядних питань та вироблення навичок критичного мислення (ОК Ціннісні

компетенції фахівця). ЕГ під час акредитаційної експертизи було підтверджено факт забезпечення усіх ПРН за рахунок обов'язкових ОК. Вибіркові ОК ОП «Соціальна антропологія» поглиблюють та розширюють наявні ПРН. Навчальний план відповідає ОП. У розділі ОП Придатність до працевлаштування зазначено, що вона забезпечує підготовку фахівців у сфері «рекламної діяльності і дослідження кон'юнктури ринку», проте, фахові компетентності такого скерування не передбачені програмою і не забезпечені ОК та ПРН. ЕГ рекомендує при визначенні придатності випускників до працевлаштування послуговуватися класифікатором професій: ДК 003: 2010, як це рекомендує Стандарт вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Соціальна антропологія» відповідає Стандарту вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В ОП пропорційно представлені ОК спрямовані на оволодіння здобувачами найважливіших фактів з історії людства (ОК «Всесвітня історія», «Історія первісного суспільства», «Введення в археологію», «Нова історія Європи та Америки», «Новітня історія Європи та Америки», «Історія України», «Історія Азії та Африки»); обізнаність з основними підходами до вивчення вітчизняної та світової історії, принципами і методами історичного пізнання, знань про типи та види історичних джерел (ОК «Ціннісні компетенції фахівця», «Джерелознавство», «Історіографія та історіософія», «Спеціальні історичні дисципліни»); формування вміння працювати з історичними джерелами (ОК «Джерелознавство», «Спеціальні історичні дисципліни», «Історіографія та історіософія», «Навчально-ознайомча практика», «Навчальна практика», «Українська мова», «Латинська мова») та виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії (ОК «Всесвітня історія», «Історія України», «Історична географія», «Нова історія Європи та Америки», «Новітня історія Європи та Америки», «Соціологія»); вміння розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, (ОК «Історіографія та історіософія», «Джерелознавство»); отримання навичок участі в плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентації результатів досліджень, аргументування висновків (ОК «Вступ до спеціальності», «Ціннісні компетенції фахівця», «Методи соціально-антропологічних досліджень», «Передатестаційна практика», «Виконання кваліфікаційної роботи»); формування навичок організації практичного розв'язання питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України (ОК «Архівознавство», «Музейна справа», «Введення в археологію», «Спеціальні історичні дисципліни», «Навчально-ознайомча практика», «Навчальна практика»). Водночас ЕГ звертає увагу на те, що цикл обов'язкових фахових освітніх компонентів за спеціальністю містить ОК Політологія (Ф14), який за своїм змістом не відповідає спеціальності. Рекомендовано перенести ОК Політологія (Ф14) з фахових до циклу загальної підготовки по даній ОП. За ОП атестація здобувачів здійснюється у формі публічної захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Водночас ОП не передбачає курсових робіт, що може створити ризики для успішної підготовки здобувачами кваліфікаційних робіт бакалавра. Рекомендуємо розглянути питання про внесення до ОП та навчального плану за нею курсової роботи, що сприятиме оволодінню здобувачами навичками дослідження та творчої роботи, допоможе порівняно легко включатися у професійну діяльність. Рекомендуємо переглянути зміст ОК «Нова історія Європи та Америки» та «Новітня історія Європи та Америки» згідно із загальновизнаною періодизацією історії.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Механізми формування індивідуальної освітньої траєкторії у ДНУ «Дніпровська політехніка» визначенні Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aggox>) та Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін (<http://surl.li/afzft>). Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується шляхом обрання здобувачами навчальних дисциплін вибіркової частини, баз проходження практик, тематики індивідуальних завдань, теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника останньої. Індивідуальний навчальний план здобувача (завантажені в систему НА) формується на кожний навчальний рік та містить обов'язкові загальні та фахові дисципліни, вибірккову складову та практичну підготовку. Проаналізувавши індивідуальні навчальні плани здобувачів ОП третього та четвертого років навчання ЕГ констатує реалізацію права здобувачів на вільне обрання вибіркової частини дисциплін. Організація освітнього процесу на ОП відбувається з використанням інформаційно-аналітичної системи «Деканат», що дозволяє здобувачам контролювати виконання власного індивідуального навчального плану. Частка дисциплін вибіркової частини на ОП складає 60 кредитів, що відповідає вимогам законодавства. Згідно з Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін «до Переліку включаються дисципліни, які спрямовані на розвиток Soft Skills, та вибірккові фахові дисципліни», а інформування здобувачів щодо «запропонованого Переліку здійснюється через інститут кураторства, деканати, відділ аспірантури і докторантури, гарантів освітніх програм, а також кафедри, що будуть викладати вибірккові дисципліни». Здобувач обирає із запропонованого Переліку, який формується окремо за першим (бакалаврським) рівнем на навчальний рік у межах Навчально-наукового інституту гуманітарних та соціальних наук і оновлюється щороку. Згадане Положення не містить чітко прописаних термінів та механізмів обрання дисциплін вільного вибору. ЕГ зясувала, що на ОП передбачені різні механізми вибору: за допомогою дистанційної платформи Moodle, письмової заяви, усного повідомлення кураторові, листування e-mail або інших засобів комунікації. На думку ЕГ, це створює ризики для своєчасного формування академічних груп з вибіркової частини дисциплін. Рекомендуємо уніфікувати процес обрання здобувачами дисциплін вільного вибору. Робоча група ОП запевнила ЕГ, що перелік дисциплін, який пропонуються

для вибору здобувачам, формується з урахуванням повноти навчально-методичного забезпечення та фахової відповідності викладачів. Здобувач, який «з поважної причини не обрав дисципліни у встановлені терміни, має право визначитися з вибором дисциплін протягом першого тижня навчання поточного навчального року, але в межах сформованих потоків». Перелік вибіркового навчальних дисциплін оприлюднений на вебсайті ЗВО (https://ipt.nmu.org.ua/ua/navch_pr/syllabus_vibor_ist.php).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОП «Соціальна антропологія» регламентується Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Provisions_on_the_practice%202020.pdf). ОП та навчальний план 2023 р. відводить на практичну підготовку здобувачів 21 кредит ЄКТС. Практична підготовка здобувачів ОП передбачає наступні види практик: навчально-ознайомча (6 кредитів ЄКТС), навчальна (6 кредитів ЄКТС), виробнича (6 кредитів ЄКТС) та передатестаційна (3 кредити ЄКТС). Кожному виду практики передують науково-теоретична підготовка в контексті відповідних ОК. Формулювання цілей та завдань практичної підготовки здобувачів ОП, визначення її змісту відбувається в тісній взаємодії з роботодавцями. ЄГ встановлено, що згідно з методичними рекомендаціями (2021 р.) завантаженими в систему НА (Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП) у навчально-ознайомчій, навчальній, виробничій та передатестаційній практик у розділі Мета та зміст практики фігурує одна й та ж мета – «формування у здобувачів навичок аналітичної роботи з джерелами різного плану і закріплення вмінь, набутті під час навчання на першому курсі». Проте на вебсайті ЗВО оприлюднені оновлені у 2023 р. методичні рекомендації, які не мають вищезазначених недоліків. ЄГ відзначає відсутність наскрізної програми практик. Базами практик для здобувачів ОП є Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д.І.Яворницького, Комунальний заклад «Музей спротиву Голодомору» Дніпровської міської ради, архів НТУ «Дніпровська політехніка». На ОП наявні укладені угоди про проведення практик з КЗ «Музей голодомору» та Дніпропетровським національним історичним музеєм ім. Д. Яворницького. Здобувачі ОП наділені правом самостійно обирати базу проходження практики. Позитивно, що формулювання змісту практики відбувається в тісній взаємодії з роботодавцями. Проте надалі, на думку ЄГ, варто ретельніше підбирати бази практик відповідно до особливостей ОП – підготовки соціального антрополога. Гарант ОП під час зустрічі з ЄГ погодився з цим та розповів про плани робочої групи відновити археологічну практику, коли дозволить безпекова ситуація в регіоні. Здобувачі та випускники підтвердили ЄГ свою задоволеність практичною підготовкою за даною ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Соціальна антропологія» спрямована на формування у здобувачів таких соціальних навичок як: комунікація, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміти врегульовувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість вчасного виконання поставлених завдань. Як впливає з відомостей про СО, їх формування головним чином здійснюється через обов'язкові (Українська мова, Іноземна мова професійного спрямування, Фізична культура і спорт, Ціннісні компетенції фахівця, Правознавство, Цивільна безпека, Психологія, Педагогіка, Соціологія, Політологія, Риторика) та вибіркові ОК. Під час акредитаційної експертизи ЄГ зясувала, що набуттю соціальних навичок у здобувачів ОП також сприяє виробнича практика, участь у наукових та культурно-просвітницьких заходах музеїв і культурних центрів Дніпра та області, волонтерських проектах на підтримку ВПО, що проживають у студентському містечку НТУ «Дніпровська політехніка».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організацію освітнього процесу на ОП «Соціальна антропологія» регламентує Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/aggox>). Мінімальний обсяг кредитів ЄКТС для однієї ОК складає не менше 3, що корелюється з ОП та навчальним планом. Навчальне навантаження здобувачів ОП формується шляхом аудиторних занять, самостійної роботи та контрольних заходів, передбачених ОК. Частка самостійної роботи здобувачів вищої освіти в межах ОК становить від 0,33 до 0,73. Таке співвідношення дозволяє забезпечити досягнення усіх визначених ОП результатів навчання. Здобувачі ОП під час зустрічі з ЄГ підтвердили збалансованість навантаження між аудиторною та самостійною роботами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У НТУ «Дніпровська політехніка» наявне тимчасове Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Dual_education_2020.pdf). Згідно п. 2.6. Положення «дуальна форма вищої освіти призначена для здобувачів, які навчаються за денною формою та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у суб'єкта господарювання. При переході на дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування, стипендія та пільги, якщо такі є». Проте на ОП «Соціальна антропологія» підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП «Соціальна антропологія» передбачає чотири види практики, які сприяють набуттю здобувачами належних професійних компетентностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Розділ ОП Придатність до працевлаштування виписаний не коректно та виходить за межі можливостей програми. Так, у ньому зазначено, що ОП забезпечує підготовку фахівців у сфері «рекламної діяльності і дослідження кон'юнктури ринку», проте, фахові компетентності такого скерування не передбачені програмою і не забезпечені ОК та ПРН. Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП сформулювати даний розділ згідно з класифікатором професій: ДК 003: 2010, як це рекомендує Стандарт вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, не виходячи за рамки прописаних ПРН. В ОП цикл обов'язкових фахових освітніх компонентів за спеціальністю містить ОК Політологія (Ф14), який за своїм змістом не відповідає спеціальності. Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП перенести ОК Політологія (Ф14) з фахових до циклу загальної підготовки по даній ОП. На ОП не передбачено курсових робіт, що може створити ризики для успішної підготовки здобувачами кваліфікаційних робіт бакалавра. Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП розглянути питання про внесення до ОП та навчального плану за нею курсової роботи, що сприятиме оволодінню здобувачами навичками дослідження та творчої роботи, допоможе порівняно легко включатися у професійну діяльність. ЕГ відзначає відсутність на ОП наскрізної програми практик. Рекомендуємо до початку нового навчального року робочій групі підготувати та оприлюднити на вебсайті ЗВО наскрізну програму практик. Рекомендуємо з нового навчального року ретельніше підбирати бази проходження практик, враховуючи особливості ОП – підготовку соціального антрополога.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Соціальна антропологія» відповідає вимогам даного критерію, а наявні недоліки не є суттєвими, оскільки не мають істотного впливу на якість реалізації ОП та можуть бути усунені під час наступної редакції ОП. Несуттєві недоліки по підкритеріях 2,3 дають ЕГ підстави для встановлення Рівня В за Критерієм 1.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Соціальна антропологія» у 2023 р. були визначені Правилами прийому до НТУ «Дніпровська політехніка» у 2023 р. (https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission/umovi_vstupu/ngu/). ЕГ констатує, що вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, відповідають чинному законодавству та дають можливість провести відбір для вступу на навчання за ОП прозоро. Уся необхідна для

вступників інформація розміщена на спеціальній вкладці вебсайту НТУ «Дніпровська політехніка» «Приймальна комісія» (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission/>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому на навчання у НТУ «Дніпровська політехніка» у 2023 р. (https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission/umovi_vstupy/ngu/) чітко сформовані вимоги до рівня освіти вступників, строки прийому заяв та документів, строки і порядок зарахування на навчання. Згідно з Правилами до вступу на перший (бакалаврський) рівень за ОП «Соціальна антропологія» допускалися особи, які мають повну загальну середню освіту. На основі повної загальної середньої освіти у 2023 р. вступники склали національний мультипредметний тест: з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та обраного ними третього предмета, або використовували результати НМТ-2022 чи ЗНО 2020-2021 рр., та подавали мотиваційний лист. Спеціальні умови вступу на навчання були реалізовані у встановленому законодавством порядку та зазначені в Правилах прийому для відповідної категорії вступників. Конкурсний бал розраховувався як сума балів, отриманих з кожного предмету НМТ, з урахуванням вагових коефіцієнтів: українська мова – 0,25; математика – 0,25; історія України або іноземна мова – 0,5; біологія, фізика або хімія – 0,2. Такий розподіл коефіцієнтів дав можливість врахувати знання вступника з гуманітарних та фундаментальних наук. Особливостей прийому на ОП «Соціальна антропологія», порівняно з іншими ОП, немає.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в НТУ «Дніпровська політехніка» визначено Положенням про організацію освітнього процесу (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Pologenie_pro_organiz_osvit_process_2019.pdf) та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/%Do%90academic%20mobility.pdf). Згідно з документами результати, отримані під час академічної мобільності, визнаються за підсумками здобуття відповідних компетентностей та результатів навчання за наданням академічної довідки (Transcript of records). ЗВО без додаткової атестації перезараховує дисципліни, вивчені в університеті-партнері під час участі в програмі академічної мобільності, якщо вони внесені до Договору про міжнародну академічну мобільність, укладеного між ЗВО та учасником програми академічної мобільності і якщо їхній зміст та/або результати, отримані компетенції і обсяг співпадають з навчальною дисципліною ЗВО не менш ніж на 60%. «За рішенням випускової кафедри навчальна дисципліна з меншою кількістю кредитів ЄКТС ВНЗ-партнера ніж в Університеті, може бути перезараховано, якщо зміст такої дисципліни та отримані після її вивчення компетенції відповідають вимогам відповідної дисципліни навчального плану Університету». Також за рішенням випускової кафедри декілька навчальних дисциплін ВНЗ-партнера може бути перезараховано у ЗВО «як одна дисципліна, якщо обсяг, зміст цих дисциплін та отримані після їх вивчення компетенції відповідають вимогам відповідної дисципліни навчального плану Університету». ЕГ звертає увагу на наступну позитивну практику: за рішенням «Вченої ради Університету дистанційне навчання, викладання, стажування, наукова діяльність, участь у міжнародній конференції в режимі онлайн, що проводились спільно з іноземним вищим партнером, можуть бути визнані академічною мобільністю за умови видачі партнером учаснику академічної мобільності відповідного документу (диплому, сертифікату, довідки тощо), що засвідчує його участь у спільних заходах та/або набуття ним необхідних компетентностей». Проте деталей такого перезарахування в Положенні не прописано. Попри політику сприяння НТУ «Дніпровська політехніка» академічній мобільності здобувачів, на даній ОП приклади застосування вищенаведених правил відсутні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП «Соціальна антропологія» регламентуються Положенням про визнання в НТУ «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті (<http://surl.li/eoyod>). Документ передбачає наступну процедуру визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті: подання здобувачем заяви щодо визнання; ідентифікація задекларованих у письмовій формі здобувачем результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню ЗВО; оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача; прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачеві відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість або неможливість здійснювати подальші процедури визнання на основі наданої інформації становить не більше 5 робочих днів. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника фаховою комісією здійснюється за підсумками їх оцінювання. Якщо здобувач

пройшов курс на платформах онлайн-освіти «Prometheus» або «Coursera» та отримав сертифікат із зазначенням результатів оцінювання не менше 60 балів, то такі результати визнаються автоматично. Згідно з відомостями про СО «здобувачі ОП постійно беруть участь у заходах неформальної освіти (конференціях, семінарах та ін.), проте звернень від них щодо визнання відповідних результатів навчання досі не було». На думку ЕГ, це свідчить про відсутність мотивації у здобувачів та створює ризики для розширення практик визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті через перезарахування окремих тем, модулів чи ОК на даній ОП. Рекомендуємо робочій групі ОП з'ясувати причини низької мотивації здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та активізувати впровадження практики визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті через перезарахування окремих тем, модулів чи ОК на даній ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін у контексті Критерію 3 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На ОП «Соціальна антропологія» відсутні випадки визнання результатів навчання здобувачів, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті. Це створює ризики для розширення практик визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті через перезарахування окремих тем, модулів чи ОК на даній ОП. Рекомендуємо робочій групі ОП активізувати політику залучення здобувачів до програм академічної мобільності, з'ясувати причини низької мотивації здобувачів ОП в отриманні знань у неформальній освіті з подальшим впровадженням практики визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті через перезарахування окремих тем, модулів чи ОК на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП «Соціальна антропологія» в НТУ «Дніпровська політехніка» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Наявні локальні нормативні акти, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті. В НТУ «Дніпровська політехніка» створені умови для реалізації здобувачами права на академічну мобільність та неформальну освіту. Проте відсутність конкретних випадків визнання результатів навчання здобувачів ОП «Соціальна антропологія», отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті дають ЕГ підстави для встановлення Рівня В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі ЕГ пересвідчилась, що НПП за ОП «Соціальна антропологія» застосовують сучасні методи викладання. Дистанційне навчання відбувається на базі платформ Office 365, Moodle, Teams синхронно і асинхронно. В разі проблем з мережею інтернет, світлом, повітряними тривогами, блекаутом тощо здобувачі мають можливість в безпечних місцях в зручний час переглянути запис лекції чи семінару. На ОП є наступні форми навчання: лекції, семінарські заняття, практика. Коли навчання відбувається офлайн, є можливість використання мультимедійного обладнання. Все разом сприяє досягненню заявлених в ОП цілей і програмних результатів. Аналіз РП та силабусів навчальних дисциплін, як обов'язкових (<http://surl.li/rmczl>), так і вибіркових (<http://surl.li/rmkcm>), свідчать що ОП відповідає вимогам формування всіх заявлених компетентностей, студентоцентрована та побудована на принципах академічної доброчесності. Опитування здобувачів, в тому числі й представників даної ОП, свідчать про інтенсивне використання інтерактивних методів навчання та демонстраційних матеріалів (презентацій) під час всіх видів аудиторної роботи (<http://surl.li/rmkdf>) (<http://surl.li/rmkdm>). Положення про формування переліку та обрання навчальних дисциплін демонструє студентоцентрований підхід та принципи академічної свободи (<http://surl.li/bgnrr>). Також ці принципи

підтвердились під час зустрічей ЕГ зі здобувачами і випускниками ОП. Вони розповіли про можливість обирати бази проходження практик, наукових керівників і тематику кваліфікаційних робіт тощо. Гарант та члени робочої групи ОП дослухаються до пропозицій здобувачів і НПП щодо змін в ОП, додавання окремих предметів, зміну переліку основних і вибіркових дисциплін тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів головним чином через РП та силабуси, які оприлюднені на сторінці кафедри історії та політичної теорії на вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка»: РП обов'язкових дисциплін (<http://surl.li/rmczl>), РП вибіркових дисциплін (<http://surl.li/rmkcm>) і силабуси вибіркових дисциплін (<http://surl.li/rmcy>). У них міститься інформація щодо мети та завдання дисципліни, результати навчання, структура курсу, система оцінювання, вимоги та критерії оцінювання. Розпочинаючи вивчення певного ОК НПП також надають здобувачам усю необхідну інформацію. Кожен учасник освітнього процесу має обліковий запис і персональний профіль у MS Office 365 та Moodle, що надає можливість вільного та необмеженого доступу до інформаційного наповнення ОК. Дистанційні заняття проводяться у додатку MS Teams. Там НПП також розміщують методичні матеріали. Оцінювання відбувається як поточне опитування під час заняття, так і підсумкове опитування на останньому занятті. Під час резервної зустрічі НПП продемонстрували ЕГ наповнення Moodle, де розміщені методичні матеріали для вивчення дисциплін. Також були продемонстровані електронні та паперові журнали успішності здобувачів з окремих ОК. Аналіз РП дозволяє констатувати наявність в них необхідної інформації: перелік результатів навчання, перелік тем для вивчення, критерії оцінювання, рекомендовані джерела інформації. Комунікація зі здобувачами відбувається також і з застосуванням месенджерів, окремо створених груп у Viber, Telegram. На вебсайті ЗВО розміщено графік консультацій викладачів. (<https://ipt.nmu.org.ua/ua/student/konsylt.php>). Крім того, здобувачі й випускники ОП зазначили, що завідувач кафедри і НПП завжди готові зустрітися особисто в університеті й відповісти на питання, допомогти розібратися з потрібним матеріалом.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до Статуту НТУ «Дніпровська політехніка» основними завданнями освітньої діяльності ЗВО є «проведення наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу» (<http://surl.li/ccedx>). При цьому сторінка Студентська наука на вебсайті ЗВО є неактивною та не містить жодної інформації про наукове життя здобувачів НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/rmknm>). Курсових робіт на даній ОП не має, а тому поєднання навчання і дослідження під час її реалізації відбувається у формі підготовки самостійних дослідницьких проєктів у вигляді реферативних повідомлень, індивідуальних науково-дослідних завдань та підготовки кваліфікаційної роботи бакалавра. Рекомендуємо для більш гармонійного поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП передбачити для здобувачів написання курсових робіт. ЕГ під час акредитаційної експертизи не виявила в Інституті гуманітарних і соціальних наук студентського наукового товариства чи проблемної наукової групи. Кафедра історії та політичної теорії щорічно проводить студентську науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми досліджень історії та культури Придніпров'я». Також здобувачі ОП залучаються до реалізації науково-дослідної тематики кафедри: «Наддніпряньська Україна у XVIII - XX ст.: культура, освіта, наука» (0119U000341, 01.01.2019-31.12.2021) та «Соціальна, економічна та культурна еволюція Степової України протягом Нової та Новітньої доби» (01.01.2022-31.12.2024). У ЗВО відсутнє студентське наукове періодичне видання, на сторінках якого здобувачі ОП могли б проводити безплатну апробацію власних наукових досліджень. Певним чином це компенсують спільні публікації здобувачів із НПП (<https://ipt.nmu.org.ua/ua/publications/publications.php>). Здобувачі ОП мають досвід участі у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях молодих учених, аспірантів та студентів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ встановлено, що НПП за ОП «Соціальна антропологія» регулярно оновлюють зміст ОК. Він оновлюється за результатами обговорення на засіданнях кафедри історії та політичної теорії і науково-методичної комісії зі спеціальності 032 Історія та археологія на підставі сучасних досягнень історичної науки та за участі внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів. Це було підтверджено на зустрічі ЕГ з НПП, здобувачами та роботодавцями. При оновленні змісту ОК використовуються нові наукові результати, відображені в публікаціях НПП. Також для оновлення низки ОК ОП були використані матеріали монографій, підручників та навчальних посібників, статей, тез доповідей на наукових конференціях використовуються: проф. В. Василенка і доц. Г. Голубчик («Історіософія Александра Янова») – при вивченні ОК «Всесвітня історія» та «Історіографія та історіософія»; проф. І. Кочергіна («Ганна Швидько – засновник краєзнавчого руху на Придніпров'ї» та «Олександр Поль. Геній міста на Дніпрі») – при вивченні ОК «Історія України»; доц. Л. Колісник («The sociological assessment and marketing effective functioning of higher education institutions in Ukraine and Poland») - при вивченні ОК «Соціологія»; доц. В. Осіна («Гендерні

аспекти навчання студентів та студенток політологічних спільнот України і Молдови») - при вивченні ОК «Політологія»; публікації доц. М. Шевченко – при вивченні ОК «Демографія»; результати польових досліджень доц. Д. Тесленка та його публікацій («Archaeology in Ukraine during World War II», «On the material of the cromlech-crepidoma stone blocks of the Novoalexandrivka kurgan») – при вивченні ОК «Введення в археологію». Оновлення змісту ОП на підставі врахування сучасних практик у сфері історичної науки здійснюється в результаті тісної співпраці НПП з професіоналами-практиками та підвищення кваліфікації під час стажування у вітчизняних і закордонних освітніх та наукових установах. Цьому сприяє Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/afhqqr>), яке спрямовує НПП на оволодіння, оновлення й поглиблення фахових наукових знань на основі критичного осмислення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У НТУ «Дніпровська політехніка» діють відділи міжнародної академічної мобільності і міжнародних проєктів (<https://projects.nmu.org.ua/ua>). ЗВО має укладені угоди з Університетом Вітаутаса Магнуса (м. Каунас, Литва), датований 2016 р. (<http://surl.li/rmsqr>), Університетом ім. Марії Кюрі-Склодовської (Польща), датований 2010 р. (<http://surl.li/rmsrs>), Академію міжнародних відносин і американістики (м. Варшава, Польща) Тристоронній меморандум, датований 2018 р. (<http://surl.li/rmsr>). НТУ «Дніпровська політехніка» забезпечує доступ до закордонних наукометричних баз Scopus та Web of Science. НПП кафедри були одними з організаторів Міжнародної онлайн-конференції за освітньою проблематикою «Соціальні, економічні та політичні наслідки пандемії COVID-19». НПП беруть участь у міжнародних освітніх проєктах, мають наукові публікації у наукометричних базах Scopus, Web of Science Core Collection, статті категорій А, Б (Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП). Наприклад, доц. Г. Первий та ас. М. Шевченко взяли участь у семінарі Українсько-німецької історичної комісії «Переосмислення Другої Світової війни під час сучасного вторгнення Росії в Україну» (26.05.2022 р.), доц. Г. Первий у міжнародних семінарах «Війна в Україні: виклики для всього світу» (березень 2022 р.) та «Вторгнення, що змінило все» (лютий 2023 р., Університет Заходу, Треллхеттен, Швеція), доц. М. Шевченко у низці міжнародних наукових проєктів: Українсько-німецька історична комісія, проєкт «Непрочитані листи: становище оstarбайтерів в Німеччині» (Мюнхен, липень 2023); Pilecki-Institut, project «Unread letters. The situation of Ukrainian forced laborers in Germany (1942-1943)» (Берлін, червень-листопад 2023); Центр міської історії, проєкт «Життя після війни: становище репатріантів у повоєнні роки у м. Дніпро» (Львів, серпень-листопад 2023). Здобувач ОП М. Михайловська (гр. 032-22-1) взяла участь у літній школі Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (листопад 2023). Під час зустрічі з представником відділів міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів ЕГ зясувала, що вони доволі активно доносять інформацію про міжнародні можливості до усіх учасників освітнього процесу. Цьому сприяє й окрема сторінка Центру міжнародної співпраці на вебсайті ЗВО (<https://projects.nmu.org.ua/ua/>). Водночас ЕГ констатує доволі низьку участь здобувачів ОП у міжнародних академічних програмах. Рекомендуємо гаранту та робочій групі активізувати роботи з залучення здобувачів ОП до міжнародних програм та проєктів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Гнучкість застосування форм та методів навчання і викладання на ОП «Соціальна антропологія» з метою досягнення цілей і програмних результатів на основі студентоцентрованого навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Низький рівень залучення до наукової роботи й інтернаціоналізації здобувачів ОП «Соціальна антропологія». Рекомендуємо активізувати роботу в напрямку залучення здобувачів до науково-дослідної роботи та міжнародних програм і проєктів, для чоловіків в онлайн режимі. Відсутня практика періодичної наукової апробації робіт до захисту кваліфікаційної роботи. ЕГ рекомендує запровадити на ОП курсові роботи, створити науковий гурток (проблемну групу) здобувачів у контексті комплексних науково-дослідних тем кафедри історії та політичної теорії, розглянути можливість започаткування студентського електронного наукового періодичного видання з можливістю безплатної публікації результатів досліджень здобувачів. НПП та здобувачам ОП рекомендуємо активніше долучатися до програм міжнародного стажування та академічних обмінів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Викладання й навчання за ОП «Соціальна антропологія» здійснюється на належному науково-методичному рівні та відповідають вимогам Критерію 4. Рекомендації за підкритеріями 3, 5 не становлять суттєвих ризиків для успішної реалізації освітнього процесу та спрямовані на подальше його удосконалення. Це дає підстави ЕГ для встановлення Рівня В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/aggox>) визначає форми контрольних заходів та передбачає поточний і підсумковий контроль. Форми поточного контролю регламентовані РП для обов'язкових дисциплін, для вибірових ще розроблені силабуси. Поточний контроль здійснюється для всіх видів аудиторних занять протягом семестру за розкладом. Підсумковий контроль являє собою комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних результатів навчання. Форми проведення підсумкового контролю, зміст та структуру екзаменаційних матеріалів та критерії оцінювання визначає випускова кафедра. Вони оприлюднюються через робочі програми та силабуси, а також на дистанційній платформі навчання, доводяться до відома здобувачів НПП під час консультацій у процесі навчання. Екзаменаційні та залікові питання повністю охоплюють зміст ОК та забезпечують перевірку рівня засвоєння навчального матеріалу здобувачами. Наприкінці навчання за ОП «Соціальна антропологія» передбачена підсумкова атестація у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка проводиться задля встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей. Атестація бакалаврів регламентується Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/aplnj>). У методичних рекомендаціях до написання кваліфікаційних робіт не зазначені чіткі вимоги щодо обсягу роботи, орієнтовної кількості використаних джерел і літератури (<http://surl.li/aplnj>). Рекомендуємо оновити методичні рекомендації та прописати чіткі вимоги щодо обсягу кваліфікаційної роботи бакалавра, орієнтовної кількості використаних джерел і літератури.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів за ОП «Соціальна антропологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, що відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичні проблеми історії або археології, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота на ОП проходить обов'язкову перевірку на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною локальними нормативними документами НТУ «Дніпровська політехніка». Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні екзаменаційної роботи з подальшим оприлюдненням в репозитарії НТУ «Дніпровська політехніка». ЕГ під час акредитаційної експертизи отримала гостьовий доступ до репозитарію та переконалася у розміщенні у ньому кваліфікаційних робіт випускників ОП «Соціальна антропологія».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури проведення контрольних заходів у НТУ «Дніпровська політехніка» регламентують наступні документи: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти, Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/rbky>). На вебсайті ЗВО у вільному доступі розміщений графік навчального процесу із зазначенням терміну проведення контрольних заходів (<http://surl.li/rnjur>). Критерії оцінювання чітко зазначені у РП та силабусах навчальних дисциплін. Також дану інформацію НПП надають здобувачам на першому занятті з кожного ОК. Розклад екзаменів оприлюднюється на вебсайті ЗВО за місяць до початку сесії та доводиться до відома усіх здобувачів. Диференційований залік проводиться на останньому занятті з дисципліни у семестрі/чверті, про що здобувачі також дізнаються ще на початку викладання ОК. Оцінювання включає весь спектр письмових, усних, практичних контрольних процедур, залежно від компетентнісних характеристик РН, досягнення яких контролюється. Процедура оцінювання результатів навчання за ОП регулюється критеріями, викладеними у РП та силабусах з кожного ОК. Вчасність інформування про форми поточного та підсумкового контролю, критерії

оцінювання та прозорість покликані запобігти виникненню конфліктних ситуацій. Впровадження корпоративної культури, викладацької етики, відповідальність у проведенні контрольних заходів, дотримання принципів чесності, відкритості та неупередженості сприяють атмосфері взаємної довіри, тож за період дії ОП «Соціальна антропологія» випадків конфліктів інтересів та скарг на упередженість і необ'єктивність екзаменаторів не виникало. Правила проведення контрольних заходів чіткі, зрозумілими, доступні для всіх учасників освітнього процесу. На зустрічах ЕГ зі здобувачами і випускниками ОП випадків оскарження результатів контрольних заходів, упередженості викладачів не зафіксовано. Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни допускається не більше двох разів протягом одного місяця після закінчення екзаменаційної сесії. Прийом першого перескладання здійснюється НПП, який викладав навчальну дисципліну. Прийом другої перездачі – комісією, що призначається директором ННІГСН у складі трьох осіб: НПП, який викладав дисципліну, завідувача кафедри та представника деканату або іншого викладача кафедри. Рішення комісії щодо оцінювання знань є остаточним. Результати ліквідації академічної заборгованості заносяться в окрему відомість. У випадку підтвердження комісією оцінки «незадовільно» чи неявки здобувача він йде на відрахування за академічну неуспішність. За наявності поважних причин здобувачі можуть отримати індивідуальний графік складання заліків або іспитів чи ліквідації академічної заборгованості. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів врегульовує Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/alneb>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Основними нормативними документами НТУ «Дніпровська політехніка», що регламентують політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності є Кодекс академічної доброчесності, Політика забезпечення якості вищої освіти, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Положення про систему запобігання та виявлення плагіату. Усі вони перебувають у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/). НПП кафедри історії та політичної теорії проводять зі здобувачами ОП «Соціальна антропологія» роз'яснювальну роботу стосовно академічної доброчесності та активно беруть участь у тренінгах, семінарах, майстер-класах, присвячених даному питанню. Наприклад, НПП кафедри В. Василенко та С. Зимницька взяли участь у циклі тренінгів «Дніпротех доброчесний» (листопад 2023 р.) та отримали відповідні сертифікати. Контроль за дотриманням усіма учасниками освітнього процесу норм та принципів академічної доброчесності здійснює Комісія з етики. Згідно з Кодексом академічної доброчесності (<http://surl.li/alneb>), у випадку порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до відповідальності шляхом повторного проходження оцінювання, повторного вивчення відповідного ОК, позбавлення стипендії, позбавлення наданих пільг з оплати навчання або повідомлення батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання, відрахування з Університету. Гарант та робоча група інформували ЕГ про те, що основні засади академічної доброчесності НПП пояснюють здобувачам на першому занятті з кожної дисципліни. Заступник директора Інституту з навчально-виховної роботи повідомила ЕГ, що усі здобувачі на першому курсі підписують «Декларацію академічної доброчесності». У вибірковій частині ОП наявний ОК, присвячений політиці академічної доброчесності. Окремі здобувачі ОП його обрали, про що свідчить запис в їх індивідуальних навчальних планах (завантажені в систему НА). На кафедрі історії та політичної теорії є відповідальна особа за перевірку робіт на наявність плагіату. Вона інформувала ЕГ, що має необмежений доступ до програми UNICHECK. Водночас НПП мають право використовувати під час проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів й інші програмні засоби та пошукові системи. Як зазначається у відомостях про СО «за час реалізації ОП мали місце окремі випадки спроб списування, проте їм вдалося запобігти та унеможливити надалі за допомогою відповідної роз'яснювальної роботи». Інших випадків академічної недоброчесності на ОП під час акредитаційної експертизи ЕГ не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильних сторін у контексті Критерію 5 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендує для прозорості оцінювання здобувачів ОП НПП активніше застосовувати технічні можливості Moodle, як основної системи управління навчанням згідно з локальними нормативними документами ЗВО, а саме: доступ здобувачів до перегляду поточних оцінок і результатів підсумкового контролю в електронному журналі. Рекомендуємо продовжити популяризацію політики академічної доброчесності серед здобувачів ОП, в тому числі більш детально знайомити їх з процедурою перевірки кваліфікаційних робіт на наявність плагіату.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП «Соціальна антропологія» відповідає визначеному критерію, що в сукупності зі сформованими рекомендаціями по підкритеріях 1,4 дає підстави ЕГ для встановлення Рівня В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ЕГ звіту про СО (таблиця 2) засвідчив, що у більшості НПП, які беруть участь в реалізації ОП «Соціальна антропологія», науково-педагогічний стаж понад 10 років, наявні публікації, що відповідають тематиці ОК, у фахових виданнях і журналах, які входять до українських та міжнародних наукометричних баз. Їх академічну кваліфікацію підтверджують документи про вищу освіту, дипломи кандидата і доктора наук, атестати доцентів і професорів. Всі НПП мають науковий ступінь і звання, що дозволяє вільний вибір здобувачами наукового керівника кваліфікаційної роботи. Проте в окремих НПП згідно з відомостями про СО відсутні фахові публікації за останні п'ять років (викладачі, що забезпечують ОК Архівознавство та ОК Методи соціально-антропологічних досліджень) у кількості, визначеній ліцензійними вимогами. ЕГ рекомендує пожвавити публікаційну активність НПП, що задіяні до реалізації ОП «Соціальна антропологія», а гаранту провести моніторинг щодо наявності у НПП публікацій дотичних до ОК, які вони викладають на ОП. ЕГ рекомендує завідувачу кафедри історії та політичної теорії та гаранту при підборі НПП для викладання ОК на ОП «Соціальна антропологія» на наступний навчальний рік ретельніше враховувати їх відповідність ліцензійним умовам.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору НПП в НТУ «Дніпровська політехніка» регламентуються Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/bckbc>). Конкурсний відбір здійснюється комісією, яку створюють за наказом ректора. Кандидати готують звіт за попередній період роботи. При оцінюванні рівня професіоналізму НПП ОП враховується освіта, професійна кваліфікація, досвід роботи, наукова, педагогічна та мовна підготовка, міжнародний вектор роботи, виконання умов попереднього контракту, рівень викладання дисциплін, кількість наукових праць за останні п'ять років, зокрема, внесених до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science, проходження підвищення кваліфікації в Україні та закордоном. У разі успішного проходження конкурсу укладається трудовий договір (контракт) терміном до 5 років. Проведення конкурсів, попри воєнний стан, було підтверджено начальником відділу кадрів на зустрічі з ЕГ. Також ЕГ було з'ясовано, що випадків розривання контрактів з НПП через невиконання умов ще не було, хоча аналіз відповідності ліцензійним умовам та публікаційної діяльності окремих НПП свідчить про недотримання ними усіх умов контракту. Рекомендуємо гаранту ОП та завідувачу кафедри історії та політичної теорії відповідальніше підходити до підбору науково-педагогічних кадрів, що реалізовуватимуть ОП у майбутньому.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу на ОП «Соціальна антропологія» здійснюється в наступних формах: участь у формуванні змістовного наповнення ОК (зокрема, рекомендації включити певні теми лекційних чи практичних занять), спільні науково-методичні заходи, консультативна допомога, договори про організацію практик на базах роботодавців (<https://ipt.nmu.org.ua/ua/stakeholder/stakeholder.php>). У 2021 р. заступник директора Дніпровського національного історичного музею ім. Д. Яворницького з наукової роботи В. Лавренко запропонувала включити до числа фахових ОК за спеціальністю курс «Музеєзнавство». У 2022 р. ст. н. с. відділу регіональної археології Державного підприємства Науково-дослідний центр Охоронна археологічна служба України ІА НАН України Д. Тесленко запропонував оновити зміст ОК «Введення в археологію» з урахуванням практичного досвіду роботи в цій галузі. У 2022 р. в. о. директора КЗ «Музей спротиву Голодомору» В. Рибалка порекомендував включити до вибіркових ОК курс «Український голодомор у контексті геноцидів ХХ ст.», а до фахових ОК – курси «Архівна справа» та «Музейна справа». Після врахування цих рекомендацій в ОП 2023 р. він порадив збільшити обсяг кредитів на їхнє вивчення. До форм залучення роботодавців на ОП належить практична підготовка здобувачів

у музейних та архівних установах, Науково-дослідному центрі Охоронна археологічна служба України ІА НАН України, якою керують кваліфіковані фахівці. З 2023 р. до їх числа долучився Дніпропетровський обласний центр з охорони історико-культурних цінностей. Позитивно, що під час проведення атестації випускників ОП голова атестаційної комісії призначається з-поміж фахівців у відповідній галузі.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Аналіз відомостей про СО та зустріч ЕГ з різними фокус-групами підтвердили, що до аудиторних занять за ОП «Соціальна антропологія» активно залучаються професіонали-практики та представники роботодавців. Зокрема такий досвід мають проф. І. Кочергін, начальник Південно-Східного відділу управління реалізації політики національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті, голова Дніпропетровської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, Д. Тесленко, к. і. н., доцент, ст. н. співр. відділу регіональної археології Державного підприємства Науково-дослідний центр Охоронна археологічна служба України ІА НАН України. До викладання ОК «Введення в археологію» долучалася І. Ковальова, д. і. н., професор, член Вченої ради Інституту археології НАН України. Системну практику на ОП становить проведення гостьових лекцій та майстер-класів, на які НТУ «Дніпровська політехніка» запрошує провідних фахівців галузі. Наприклад, з ОК «Історія України» гостьову лекцію здобувачам провели д.і.н. С. Плохій, професор кафедри української історії Гарвардського університету, директор Гарвардського українського наукового інституту (Массачусетс, США) та д.і.н. С. Жук, професор східноєвропейської та російської історії Університету Бола (Індіана, США). У 2022 та 2023 рр. в. о. директора КЗ «Музей спротиву Голодомору» В. Рибалка провів цикл лекцій для здобувачів ОП, присвячених голодомору в Україні у контексті геноцидних практик ХХ ст. У 2023-2024 навчальному році гостьові лекції здобувачам ОП прочитали Голова Асоціації екскурсоводів Закарпаття О. Шершун та заступник директора з наукової роботи Музею «Дім Франка» (Львів) І. Медвідь. Під час зустрічі з ЕГ професіонали-практики та представники роботодавців наголосили на своїй зацікавленості в подальшій співпраці з ОП «Соціальна антропологія» та готовності активно долучатися до аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У НТУ «Дніпровська політехніка» з метою сприяння професійному розвитку НПП діє Центр професійного розвитку персоналу, Міжгалузевий навчально-науковий інститут безперервної очно-дистанційної освіти, проводяться різноманітні тренінги, семінари та круглі столи. Також НПП можуть покращити рівень володіння іноземною мовою в десяти лінгвістичних центрах НТУ «Дніпровська політехніка», пройти міжнародне стажування в закордонних університетах, отримуючи організаційну та консультативну підтримку міжнародного відділу свого ЗВО. Конкретно за ОП «Соціальна антропологія» професійний розвиток НПП здійснюється шляхом формальної і неформальної освіти. Гарант ОП В. Василенко та завідувач кафедри історії та політичної теорії Г. Первий взяли участь у тренінгах Центру професійного розвитку персоналу Університету: «Гарант освітньої програми» (вересень 2021), «Академічна доброчесність» (вересень 2021), «Розробка та впровадження інтегрованих систем управління на основі керування ризиками» (березень 2021), «Гендерна рівність та недискримінація: сучасні тренди та інструменти забезпечення» (жовтень 2023). НПП за ОП «Соціальна антропологія» підвищували кваліфікацію в Україні (ВНЗ Дніпра, Луцька, Дрогобича) і за кордоном (доц. Г. Голубчик, *Academia Pomorska w Słupsku*, 2019; проф. В. Василенко, *Uniwersytet Warszawski* та *Wolny Uniwersytet Białoruski*, жовтень-грудень 2023). Асистент С. Зимницька викладала в Університеті ім. А. Міцкевича (Познань) з 01.04.2022 по 30.06.2022 р. НПП під час зустрічі з ЕГ засвідчили академічну свободу у виборі конкретних форм, видів, напрямів підвищення кваліфікації та висловили задоволення рівнем сприяння ЗВО своєму професійному зростанню.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В НТУ «Дніпровська політехніка» наявна власна система стимулювання розвитку викладацької майстерності, матеріального і заохочення НПП за досягнення у науково-педагогічній сфері. Доплати, надбавки, премії, матеріальна допомога надаються відповідно до Положення про порядок преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам (<http://surl.li/afgkv>). За багаторічну працю, високі досягнення у діяльності відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/afgkw>), Положення про почесні звання (<http://surl.li/afgky>) встановлюються нагороди та почесні звання, серед яких: медалі «За заслуги», «За відданість університету», «Срібна медаль», «Знак вдячності», звання «Почесний професор», «Заслужений професор», «Заслужений викладач», відзнаки «Почесний диплом», «Подяка ректора». Для підтримки молодих учених започатковано конкурс «Кращий молодий вчений НТУ «Дніпровська політехніка» з нагородженням Дипломами 1, 2, 3 ступенів та матеріальним заохоченням. Починаючи з 2021 р. в ЗВО запроваджено річну стипендію ім. акад. Б.Є. Патона для 5 кращих молодих вчених. Викладачі кафедри історії та політичної теорії мають наступні звання та нагороди: «Срібна медаль» (проф. В. Василенко, проф. Н. Ченцова, доц. Г. Первий), «Почесний диплом» (проф. В. Василенко, доц. Г. Первий). За особливі досягнення НПП можуть бути представлені до державних нагород: проф. Н. Ченцова – Відмінник освіти України, проф. І. Кочергін нагороджений Подякою Прем'єр-міністра України, завідувач кафедри, доц. Г. Первий – Подякою МОН України. Під час зустрічі ЕГ з керівництвом НТУ «Дніпровська

політехніка» було повідомлено про започаткування преміювання НПП за наукові публікації в наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Дружня, ввічлива та продуктивна робоча атмосфера в колективі НТУ «Дніпровська політехніка» взагалі, й на кафедрі історії та політичної теорії зокрема, сприяє якісній реалізації ОП «Соціальна антропологія». Діяльність «Центру професійного розвитку персоналу» сприяє здобуттю і вдосконаленню hard та soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

В окремих НПП згідно з відомостями про СО відсутні фахові публікації за останні п'ять років (викладачі, що забезпечують ОК Архівознавство та ОК Методи соціально-антропологічних досліджень) у кількості, визначеній ліцензійними вимогами. ЕГ рекомендує поживити публікаційну активність НПП, що задіяні до реалізації ОП «Соціальна антропологія», а гаранту регулярно проводити моніторинг щодо наявності у НПП публікацій, дотичних до ОК, які вони викладають. ЕГ рекомендує завідувачу кафедри історії та політичної теорії та гаранту при підборі НПП для викладання ОК на ОП «Соціальна антропологія» на наступний навчальний рік ретельніше враховувати їх відповідність ліцензійним умовам.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Соціальна антропологія» відповідає вимогам даного критерію, суттєвих недоліків за підкритеріями не виявлено, а виконання рекомендацій ЕГ за підкритерієм 2 сприятимуть зростанню якості її реалізації. Це дає підстави ЕГ оцінити Критерій 6 як такий, що відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ під час акредитаційної експертизи переконалася у тому, що ОП «Соціальна антропологія» в НТУ «Дніпровська політехніка» на належному рівні забезпечена матеріально-технічними ресурсами. Навчальні корпуси, науково-технічна бібліотека (<https://lib.nmu.org.ua/>), аудиторії кафедри, Народний музей історії ім. О. Поля (https://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/muze_un_versitetu/mus_history/), спортивний комплекс, студентське містечко сприяють досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. В Інституті гуманітарних та соціальних наук наявна необхідна кількість аудиторного фонду. Базою для підготовки ОП «Соціальна антропологія» є 6 кафедральних аудиторій (кафедра має 2 переносних проєктори), також є спеціалізовані кабінети, що дає можливість практично реалізувати ОП. Інформаційно-комп'ютерний комплекс з доступом до мережі Інтернет забезпечує здобувачам безперешкодний доступ до електронних ресурсів ЗВО. Вільний доступ до WIFI в межах навчальних корпусів ЗВО та приміщень гуртожитків дає змогу працювати під час дистанційного навчання. ЗВО в освітньому процесі використовує програмне забезпечення Office 365. Також платформа «Moodle» та додаток Teams є частиною навчально-інформаційного середовища, що забезпечує навчання у віддаленому форматі. На «Moodle» та Teams здобувачі мають змогу ознайомитися зі змістовим наповненням за ОК (навчально-методичні матеріали: силабуси, лекції, питання для самоконтролю, презентації, тести та контрольні заходи). На вебсайті кафедри історії та політичної теорії оприлюднені робочі програми обов'язкових ОК (<http://surl.li/rmczl>) та силабуси вибіркових ОК (<http://surl.li/rmczy>). Зв'язок здобувачів з викладачами за допомогою корпоративної пошти та Телеграм-каналів додатково забезпечує процес дистанційного навчання. ЗВО розробив електронні підписи серед НПП та здобувачів, що сприяє цифровізації освіти. Бібліотекою забезпечується доступ до електронного репозитарію наукових публікацій, на безоплатній основі є доступ до наукометричних баз (з вільним доступом через корпоративну мережу). Електронна читальна зала, електронний каталог, віртуальна довідка, Івент-центр «CoLibry» також сприяють учасникам освітнього процесу у навчанні та дослідженні. За ОП здійснюється, за можливості, оновлення бази літературних джерел та замовлення періодичних видань, про що ЕГ повідомив директор бібліотеки. На кафедрі

у навчально-методичному кабінеті також міститься частина необхідної літератури для забезпечення потреб ОП. У ЗВО працює комплекс студентських їдалень, діє медичний кабінет у спортивному комплексі. Під час 3, 4, 5 та 10 зустрічей з фокус-групами, було підтверджено, що матеріально-технічна база ЗВО відповідає їх освітнім потребам. Інформація про фінансові ресурси НТУ «Дніпровська політехніка» актуалізована на вебсайті університету у відкритому доступі у рубриці «Про університет», вкладка «Фінанси» (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/finans/>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

НПП та здобувачі за ОП «Соціальна антропологія» в НТУ «Дніпровська політехніка» мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для якісної організації освітнього процесу. Науково-технічна бібліотека, яка є найдавнішою в регіоні (<https://lib.nmu.org.ua/>), містить більше ніж мільйон одиниць зберігань та відіграє важливу роль у навчанні та дослідницькій роботі НПП та здобувачів ОП. Здобувачі, НПП та співробітники ЗВО мають безплатний онлайн та оффлайн доступ до бібліотечних фондів, електронних та інформаційних ресурсів університету, наукометричних баз (з вільним доступом через корпоративну мережу). Бібліотека також оснащена комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет, вона має автономне енергозабезпечення, що є важливим елементом в умовах воєнних дій. Послуги Наукової бібліотеки є безплатними. На кафедрі історії та політичної теорії у навчально-методичному кабінеті міститься наукова література, якою на безоплатній основі за необхідності можуть користуватися здобувачі та НПП. На базі науково-технічної бібліотеки діє «Простір дитинства», що дозволяє учасникам освітнього процесу в період перебування в ЗВО, на безоплатній основі залишати неповнолітніх дітей під наглядом кваліфікованих працівників. Учасниками освітнього процесу під час зустрічей з ЕГ, було зазначено, що вони мають доступ до читальних залів, бібліотечних фондів та їх баз даних, а також мають змогу працювати за комп'ютерами, які є на оснащенні у ЗВО. У НТУ «Дніпровська політехніка» наявна корпоративна електронна пошта (@nmu.one), яка дозволяє на безплатній основі використовувати різноманітні додаткові сервіси. В сучасних умовах воєнного стану освітній процес забезпечує платформа дистанційного навчання «Moodle» та Office 365. Учасники освітнього процесу за безпечних умов мають безперешкодний доступ до аудиторного фонду та інших університетських приміщень.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ОП «Соціальна антропологія» у НТУ «Дніпровська політехніка» має належний рівень безпеки освітнього середовища. Корпуси оснащені системою сповіщення, здійснюється нагляд сторожовою охороною, приміщення оснащені пожежними кранами, вогнегасниками, планами евакуації, а також діє низка укриттів, де є місця для сидіння, питна вода, ліки, а також обладнана система вентиляції. Університетом розроблено низку документів щодо цивільного захисту (<http://surl.li/gnykk>) та діє Розпорядження «Про посилення правил безпеки в умовах воєнного стану» від 21.09.2022 р. № 16. Для студентів діють нормативні документи, які окреслюють діяльність Студентського містечка (<http://surl.li/rmdll>). У ЗВО діє медичний кабінет, який розташований у спортивному комплексі. Аудиторії кафедри історії та політичної теорії оснащені сучасними меблями, що створює належні умови для навчання в межах ЗВО за ОП «Соціальна антропологія». Для здобувачів, кураторами груп та представниками відділу цивільного захисту проводяться інструктажі з пожежної безпеки та охорони праці, а також відпрацьовуються маршрути евакуації до безпечних місць, про що ЕГ було повідомлено на 3 та 9 зустрічах з фокус-групами. В університеті діє соціально-психологічна служба (<https://filosof.nmu.org.ua/ua/sps.php>). На зустрічі 9 ЕГ було повідомлено, що підтримкою психологічного здоров'я учасників освітнього процесу займається практичний психолог, який здійснює консультування, надає психологічну допомогу особам за їх зверненням. Допомога надається оффлайн консультаціями за записом, онлайн консультаціями, також учасники освітнього процесу можуть звернутися за допомогою анонімно.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі за ОП «Соціальна антропологія» забезпечені належним рівнем освітньої, організаційної та інформаційної підтримки. У першу чергу вони отримують підтримку на кафедрі в особі завідувача кафедри, гаранта ОП та НПП: вони здійснюють викладання лекцій, практичних та семінарських занять. Здобувачам надають консультації, за зверненням їх забезпечують навчальними матеріалами. Додатково можна користуватися літературою навчально-методичного кабінету кафедри історії та політичної теорії. На вебсайті кафедри міститься інформація щодо робочих програм та силабусів обов'язкових дисциплін та дисциплін вільного вибору, міститься інформація щодо практичної підготовки (<https://ipt.nmu.org.ua/ua/>). Інформування здобувачів щодо освітнього процесу здійснюється через платформу Moodle, додаток Teams і сервіс Office 365. Поряд з офіційними інтернет-сторінками широко використовуються популярні месенджери. Вагомий внесок в освітню та соціальну підтримку здобувачів, їх інформаційну обізнаність здійснюють куратори груп, що ЕГ мала можливість підтвердити на зустрічі 3 та 4. Деканат Інституту гуманітарних та соціальних наук (директор, заступник директора з наукової роботи, заступник директора з

навчально-виховної роботи) здійснюють виховну, просвітницьку, організаційну та інформаційну підтримку здобувачів. На рівні ЗВО для здобувачів діють науково-освітні центри, музеї університету, кваліфікаційний центр, міжнародні культурно-освітні центри, культурно-освітній центр, абонементні спортивно-оздоровчі групи, оздоровчо-спортивний табір, студентське наукове товариство та інші структури, які допомагають здобувачу зорієнтуватися в освітньому просторі. На вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» розміщено актуальну інформацію для здобувачів (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/students/>). Для підтримки осіб з особливими потребами ЗВО керується Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://surl.li/rmduu>). Соціальною підтримкою та захистом інтересів здобувачів займаються органи студентського самоврядування (<https://student.nmu.org.ua/ua/samovryaduvannia/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП «Соціальна антропологія» не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Попри це в НТУ «Дніпровська політехніка» створені необхідні умови для таких здобувачів, а саме: забезпечується реалізація права на освіту для осіб з особливими потребами з урахуванням їх індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів; надаються пільги та соціальні гарантії. Для осіб з особливими освітніми потребами створені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, реалізуються пільги при переведенні на вакантні місця державного замовлення, також здобувачі освіти з особливими потребами користуються правом першочергового поселення до гуртожитків. ЗВО керується низкою документів, які оприлюднені на вебсайті, а саме: Правила прийому, Положення про організацію освітнього процесу та Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. На вебсайті ЗВО розміщено також низку документів, щодо умов доступності для навчання осіб з особливими освітніми потребами (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/catpsen.php). У корпусах НТУ «Дніпровська політехніка» наявні пандуси, широкі двері, поручні, вказівники, належним чином облаштовані місця загального користування, діє спеціальний ліфт, щоб піднятися на перший поверх та переходи між корпусами для внутрішнього пересування між будівлями. Наявні інформаційні таблички підписані шрифтом Брайля. Пандусною системою пересування облаштовані й гуртожитки.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У НТУ «Дніпровська політехніка» політика та процедури розв'язання конфліктних ситуацій регулюються низкою локальних нормативних документів: Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб, Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів, Антикорупційною програмою НТУ «ДП», Положенням щодо протидії булінгу (цькуванню), Положенням про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями, Порядок роботи з повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами (<http://surl.li/afgkz>). Зазначені документи є у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на вебсайті ЗВО. Також у НТУ «Дніпровська політехніка» проводяться просвітницькі заходи в академічних групах та серед НПП з метою запобігання конфліктних ситуацій. Усі учасники освітнього процесу за ОП ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. На зустрічах з фокус-групами ЕГ було повідомлено, що конфліктних ситуацій пов'язаних з булінгом, цькуванням та хабарництвом за ОП «Соціальна антропологія» не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Як сильну сторону ЕГ за Критерієм 7 виокремлює роботу «Простору дитинства» в НТУ «Дніпровська політехніка», де на безоплатній основі здобувачі та НПП під час навчання та викладання за потреби можуть залишати дітей під наглядом кваліфікованих працівників. Сильною стороною також є цифровізація освітнього процесу та впровадження електронних підписів НПП та здобувачів для полегшення організації дистанційної форми навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує розробити чіткі графіки проходження учасниками освітнього процесу інструктажів з «Безпеки життєдіяльності» та «Питань охорони праці» з подальшим їх оприлюдненням на вебсайті ЗВО. Відсутність змістовних інструктажів з даних питань може створити ризики для безпеки усіх учасників освітнього процесу в умовах війни. Також ЕГ рекомендує посилити робочу групу соціально-психологічної служби в НТУ «Дніпровська політехніка», оскільки один практикуючий психолог не може опрацювати всі види звернень (офлайн, онлайн та

анонімність). Рекомендуємо продовжувати роботу зі створення умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси, що використовуються під час реалізації ОП «Соціальна антропологія» перебувають на належному рівні та дозволяють досягати визначених цілей і програмних результатів. Учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до інфраструктури НТУ «Дніпровська політехніка». На ОП наявна дієва політика вирішення конфліктних ситуацій. Сформовані рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті Критерію 7 дають підстави ЕГ для встановлення Рівня В за ним.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Дані процедури у НТУ «Дніпровська політехніка» регламентуються чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами ЗВО: Положенням про раду і забезпечення якості освітньої діяльності (<http://surl.li/bcktd>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, Положенням про гаранта освітньої програми (<http://surl.li/rbky>). Дані документи передбачають періодичний перегляд ОП, моніторинг заходів, спрямованих на їх вдосконалення, залучення до цих процесів усіх зацікавлених сторін. У ЗВО функціонує відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, який керується в роботі низкою локальних нормативних документів (<http://surl.li/fouca>) та здійснює моніторинг освітньої діяльності. За допомогою моніторингу та опитувань здобувачів формується оцінка якості роботи ЗВО, а їх результати оприлюднюються на офіційному вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/rjnf>). Водночас ЕГ констатує, що оприлюднені результати опитування не є репрезентативними в розрізі окремих ОП, оскільки не дають можливість прослідкувати відношення до якості освіти здобувачів окремих ОП, наприклад ОП «Соціальна антропологія». Рекомендовано налагодити регулярне анкетування усіх зацікавлених сторін суто по ОП, як це передбачено локальними нормативними документами, вдосконалити зміст анкет, додавши до них питання щодо цілей та ПРН, рекомендацій щодо її вдосконалення. Інтернет-сторінка відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти містить скриньку щодо надання пропозицій удосконалення освітнього процесу (<http://surl.li/kttau>). НТУ «Дніпровська політехніка» має «Сертифікат системи управління якістю», чинний до 26.06.2025 р. Він засвідчує результативність діяльності ЗВО у сфері внутрішнього забезпечення якості освіти. На рівні гаранта відбувається моніторинг ОП у вигляді спілкування з різними групами стейкхолдерів, з його ініціативи відбувається й її перегляд. Перед затвердженням проект ОП оприлюднюється на офіційному вебсайті університету для громадського обговорення. Після цього робоча група розглядає отримані пропозиції стейкхолдерів на засіданні кафедри та Науково-методичній комісії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» (№1 від 01.03.2022, №1 від 02.02.2023, №4 від 30.08.2023). Далі ОП затверджується Вченою радою Інституту гуманітарних та соціальних наук, погоджується відділом внутрішнього забезпечення якості освіти, навчально-методичним відділом та Центром моніторингу знань та тестування і затверджується Вченою радою НТУ «Дніпровська політехніка». Перегляд ОП «Соціальна антропологія» відбувається щорічно (https://ipt.nmu.org.ua/ua/navch_pg/opp-032.php). Як зазначається у відомостях про СО до крайнього на сьогодні перегляду ОП «Соціальна антропологія» не залучалися випускники програми. Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП активно залучати до процесів її удосконалення випускників програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У відомостях про СО зазначено, що «здобувачам освіти надається право вносити свої пропозиції щодо наповнення чи зміни змісту ОП «Соціальна антропологія». Це право здобувачі можуть реалізовувати в ході освітнього процесу шляхом свого спілкування з гарантом ОП, НПП та адміністрацією Інституту гуманітарних та соціальних наук, опитувань та анкетувань. Представник здобувачів входить до складу робочої групи з розробки ОП «Соціальна антропологія». Представників студентського самоврядування залучають до розширених засідань Науково-методичної комісії, де відбуваються обговорення шляхів удосконалення освітнього процесу та вносяться пропозиції щодо змістовного наповнення ОК. Також їх залучають до спільної діяльності з відділом забезпечення якості вищої освіти. Здобувачі беруть участь у засіданнях Вченої ради Інституту гуманітарних та соціальних наук (в особі голови ради Студентського самоврядування інституту) та Вченої ради ЗВО (в особі голови Студентського самоврядування).

Департамент якості освіти Ради студентів співпрацює з відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету, а саме: спільно проводять тренінги, заходи з академічної доброчесності, організують анонімні опитування щодо задоволеності здобувачів якістю надання освітніх послуг, про що ЕГ було повідомлено на 5 зустрічі з фокус-групою. Рада студентів за допомогою телеграм-каналу, до якого здобувачі можуть звертатися із питаннями, скаргами та пропозиціями, має змогу також аналізувати ставлення здобувачів до освітнього процесу. Органи Студентського самоврядування можуть стати ініціаторами внесення змін до ОП, оскільки їх представники є членами Вченої ради Інституту, і у такий спосіб можуть доносити думку здобувачів до гаранта і адміністрації Інституту. Через право здобувачів на вільний вибір освітніх компонентів реалізуються академічні свободи та враховується їх думка при організації освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У відомостях про СО зазначено, що потенційні роботодавці беруть активну участь в оновленні ОП «Соціальна антропологія». Наприклад, представниками Комунального закладу «Музей спротиву Голодомору» було запропоновано внесення ОК «Усна історія: методологія, джерела» та було надано доступ до фондів музею для підготовки здобувачами наукових робіт з історії України ХХ ст., також створено можливість залучити здобувачів ОП до числа позаштатних працівників музею. Заступником директора Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. Яворницького, було запропоновано цикл лекцій у вигляді факультативу з археології Придністров'я та надано можливість здобувачам ОП проходити практичну підготовку на базі музею. Також представником цього ж музею було запропоновано включити ОК «Музеезнавство» до ОП «Соціальна антропологія». ЕГ ознайомившись з протоколами Науково-методичної комісії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» та провівши зустріч б з фокус-групою виявила, що не всі пропозиції даної групи стейкхолдерів були враховані під час крайнього оновлення ОП. Так, представником Комунального закладу «Музей спротиву Голодомору» після зустрічей зі здобувачами в межах музею на різноманітних просвітницьких заходах було запропоновано включити до переліку вибіркових ОК «Український голодомор у контексті геноцидів ХХ ст.», але при оновленні ОП ця пропозиція не була врахована. Залишилися не врахованими пропозиції щодо збільшення кількості кредитів по ОК «Архівознавство» та «Музейна справа». На зустрічі б з фокус-групою ЕГ було з'ясовано, що між Дніпропетровським національним історичним музеєм ім. Д. Яворницького та ЗВО проводяться спільні науково-лабораторні дослідження, результатом яких є наукові статті. Директор Дніпропетровського обласного центру з охорони історико-культурних цінностей повідомила ЕГ, що здобувачі ОП проходять на базі їхнього закладу виробничу практику, під час якої знайомляться з архівами та систематизують їх. Здобувачі ОП активно залучаються до конференцій та заходів, які організують музей партнери ОП, та можуть користуватися їх музейними фондами під час написання наукових та кваліфікаційних робіт. Стейкхолдери також зауважили, що дана ОП відповідає вимогам ринку праці даного регіону. Однією із форм процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості є проведення опитування серед роботодавців. Анкетування для них розміщено на вебсторінці кафедри історії та міжнародних відносин (<http://surl.li/gydr>). Даною групою стейкхолдерів було надано дві рецензії на ОП «Соціальна антропологія» в редакції 2023 р.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На рівні Інституту гуманітарних та соціальних наук збір інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників ОП «Соціальна антропологія» проводиться шляхом неформального спілкування на рівні завідувача кафедри історії та політичної теорії та НПП, а також анкетування. На вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» є сторінка Випускнику (https://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/vipusnikam/), яка передбачає заповнення анкети для внесення відомостей про випускника у базу даних Асоціації випускників університету. На вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» є вкладка Працевлаштування (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/cooperation/employment/>), яка допомагає здобувачам зорієнтуватися у виборі майбутньої роботи. Перший випуск за ОП «Соціальна антропологія» відбувся у 2022 р. й більшість з випускників продовжили навчатися в межах ЗВО за освітнім рівнем «магістр» на різних ОП. Під час зустрічі ЕГ з випускниками було з'ясовано, що окремі з них продовжили навчання на магістерських програмах інших ЗВО та паралельно працевлаштувалися, в тому числі й не за фахом. Випускники підтвердили ЕГ, що після завершення навчання на ОП «Соціальна антропологія» їм надходили листи з запитаннями щодо їх подальшого працевлаштування. Окремі здобувачі повідомили ЕГ, що продовжують підтримувати зв'язки з кафедрою через особисте спілкування з завідувачем та НПП. Проте як відзначається у відомостях про СО «від випускників пропозицій стосовно змін до програми поки що не надходило». ЕГ рекомендує під час наступного перегляду ОП залучити до процесів її удосконалення випускників освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури щодо забезпечення якості освітнього процесу і моніторингу показників освітньої діяльності ОП «Соціальна антропологія» реалізуються на рівні кафедри історії та політичної теорії, Інститут гуманітарних та

соціальних наук та ЗВО. Кафедра здійснює контроль діяльності НПП, якості викладання ними навчального матеріалу (практикується взаємовідвідування занять, а також відвідування занять завідувачем кафедри). Перегляд ОП здійснюється із залученням різних груп стейкхолдерів, пропозиції вносяться до протоколу Науково-методичної комісії зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Інститут гуманітарних та соціальних наук здійснює контроль діяльності кафедри, розглядає та приймає рішення щодо затвердження нормативних документів з реалізації ОП. НТУ «Дніпровська політехніка» на базі навчально-методичного відділу, навчального відділу, відділу внутрішнього забезпечення якістю освіти та ради із забезпечення якості освітньої діяльності здійснює моніторинг щодо виконання процедур реалізації ОП. Навчально-методичний відділ на своїй вебсторінці має вкладку «Стандарти вищої освіти», де містяться Стандарти та накази, які стосуються внесення змін до ОП. Відділ здійснює інформування гарантів за завідувачів кафедр щодо нововведень, про що ЕГ було повідомлено на 8 зустрічі з фокус-групою. Начальник відділу внутрішнього забезпечення якістю освіти повідомила ЕГ про те, що у 2021 р. в НТУ «Дніпровська політехніка» було створено реєстр постакредитаційного моніторингу ОП. Це дає можливість здійснювати регулярний моніторинг врахованих рекомендацій ЕГ та ГЕР. Рекомендації ЕГ та ГЕР також обговорюються на радах інститутів або факультетів, на Ректораті ЗВО, і надалі реалізуються на практиці. Після затвердження Національним агентством акредитаційної експертизи гаранті згідно з наказом ректора мають сформувавши чіткий план заходів щодо впровадження рекомендацій ЕГ та ГЕР в ОП у чітко визначені строки. У НТУ «Дніпровська політехніка» також працює служба внутрішнього аудиту, яка здійснює моніторинг організації навчального процесу, слідкує за трудовою дисципліною. Як зазначено у відомостях про СО на ОП «Соціальна антропологія» на початку реалізації не одразу вдалося реалізувати послідовність викладання деяких ОК («Історія первісного суспільства», «Фізична антропологія та антропогенез», «Введення в археологію»). Також пандемія COVID-19, а потім початок повномасштабного вторгнення не дали можливість реалізувати в межах ОП практичні навички польових досліджень, які є невіддільною складовою ОП «Соціальна антропологія».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з відомостями про СО ОП «Соціальна антропологія» у 2022 р. була умовно (відкладено) акредитована рішенням Національного агентства від 17.05.2022 р. відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 р. №295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану». У 2023 р. ОП «Соціальна антропологія» знову була умовно (відкладено) акредитована Національним агентством відповідно до вищезгаданої Постанови КМУ. Зважаючи на це, зауважень та пропозицій від експертної групи та галузевої експертної ради гаранту ОП та членам робочої групи не надходило. Зі слів гаранта під час крайнього перегляду ОП «Соціальна антропологія» у 2023 р. було враховано досвід акредитацій ОП зі спеціальності 032 «Історія та археологія» в інших ЗВО України та ОП, які реалізуються в НТУ «Дніпровська політехніка». У відомостях про СО з цього приводу зазначено, що в ЗВО було змінено принцип формування вибіркової складової ОП – дисципліни вільного вибору за ОП «Соціальна антропологія» стали обиратися здобувачами із загального переліку, який розміщений на вебсторінці Інститут гуманітарних та соціальних наук (<http://surl.li/romfe>). Цей факт було підтверджено ЕГ на 8 зустрічі з фокус-групою.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті НТУ «Дніпровська політехніка» ведеться активна робота з формування культури якості, яка сприяє постійному розвитку та оновленню освітньої діяльності ОП «Соціальна антропологія». У ЗВО систему якості освіти регулюють Положення про раду і забезпечення якості освітньої діяльності, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Усі вони доступні для всіх учасників освітнього процесу на офіційному вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» у рубриці Установчі документи та положення (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/). У НТУ «Дніпровська політехніка» наявна низка підрозділів, які формують і забезпечують дотримання процедури внутрішнього забезпечення якості освіти: Рада із забезпечення якості освітньої діяльності, Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Навчально-методичний відділ, Навчальний відділ, Служба внутрішнього аудиту, Кваліфікаційний центр, Науково-дослідна частина, Інститути, факультети, які мають деканати та кафедри. Гарант ОП, НПП, здобувачі, випускники та роботодавці демонструють високий рівень власної відповідальності та готовність спільної роботи з метою удосконалення ОП «Соціальна антропологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Послідовна робота з формування культури якості освіти в НТУ «Дніпровська політехніка» позитивно впливає на розвиток ОП «Соціальна антропологія». НТУ «Дніпровська політехніка» має «Сертифікат системи управління якістю», який засвідчує прихильність його керівництва ідеї постійного удосконалення та гарантування високої

якості освітніх послуг, залучення академічної спільноти ЗВО до забезпечення результативності системи управління якістю, її мотивованість на плідну працю, підвищення професійної компетентності та впровадження інновацій у свою роботу. Гарант та робоча група відкриті до пропозицій щодо подальшого вдосконалення ОП та вчасно реагують на них.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Оприлюднені на офіційному вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» результати опитування не є репрезентативними для ОП «Соціальна антропологія», оскільки охоплюють усіх здобувачів по кафедрі історії та політичної теорії, яка реалізовує кілька ОП на бакалаврському рівні. Рекомендовано налагодити регулярне анкетування усіх зацікавлених сторін суто по даній ОП, як це передбачено локальними нормативними документами, вдосконалити зміст анкет, додавши до них питання щодо цілей та ПРН, рекомендацій щодо її вдосконалення. До процедур перегляду ОП «Соціальна антропологія» у 2023 р. не залучалися випускники програми. Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП активно залучати до процесів її удосконалення випускників програми. З метою підвищення прозорості та публічності ОП «Соціальна антропологія» ЕГ рекомендує оприлюднювати на офіційному вебсайті ЗВО зведені відомості про отримані на проєкт ОП пропозиції від усіх зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

НТУ «Дніпровська політехніка» демонструє системні підходи щодо забезпечення якості освітнього процесу. ЗВО послідовно дотримується визначених процедур започаткування, розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Проте наявні зауваження та рекомендації ЕГ по підкритеріях 1,4 дають підстави визначити загальну відповідність ОП «Соціальна антропологія» по Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В НТУ «Дніпровська політехніка» визначені чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Організація і функціонування освітнього процесу регламентуються низкою нормативних документів, зокрема: Статутом НТУ «Дніпровська політехніка», Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, Положенням про студентське наукове товариство, Правилами внутрішнього трудового розпорядку та іншими нормативними документами. Задля забезпечення прозорості та доступності інформації для всіх учасників освітнього процесу, всі зазначені нормативні документи розміщені на офіційному вебсайті університету в спеціалізованому розділі «Установчі документи та положення» за посиланням https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/. На вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» наявна окрема рубрика «Студенту», яка допомагає здобувачам адаптуватися до навчального процесу, має змістовне наповнення щодо реалізації прав та можливостей здобувачів під час навчання в університеті (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/students/science.php>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

НТУ «Дніпровська політехніка» не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП оприлюднює на своєму вебсайті відповідний проєкт. За посиланням <https://www.nmu.org.ua/ua/study/eduprogdisc.php> розміщено проєкт ОП «Соціальна антропологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» в редакції 2023 р. з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. Тут же зазначається електронна адреса гаранта ОП, який приймає пропозиції та зауваження. Також в даній вкладці можна побачити закріплені два відгуки стейкхолдерів на проєкт ОП. Проте таблиці аналізу

пропозицій після закінчення громадського обговорення проєкту ОП «Соціальна антропологія» (2023 р.) на вебсайті не виявлено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Соціальна антропологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» знаходиться у відкритому доступі на вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» за посиланням <http://surl.li/rkjmj>. Також у відкритому доступі перебувають РП обов'язкових дисциплін, силабуси вибіркових дисциплін, РП вибіркових дисциплін, інформація щодо практичної підготовки за ОП «Соціальна антропологія». На думку ЕГ, цього достатньо для належного інформування про ОП «Соціальна антропологія» відповідних зацікавлених сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін у контексті Критерію 9 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує після завершення процедури громадського обговорення проєктів ОП оприлюднювати на офіційному вебсайті НТУ «Дніпровська політехніка» зведені відомості про отримані на проєкт ОП «Соціальна антропологія» пропозиції від усіх зацікавлених сторін, в тому числі чи враховані вони, чи ні. Це підвищить рівень її прозорості та публічності ОП. Також ЕГ рекомендує НТУ «Дніпровська політехніка» продовжити роботу з наповнення вебсайту, за можливості вдосконаливши пошукову систему в межах офіційної вебсторінки за ключовими словами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ відзначає відповідність ОП «Соціальна антропологія» критерію доступності та публічності. Рекомендації ЕГ щодо оприлюднення результатів громадського обговорення проєкту ОП сприятимуть її прозорості та публічності. ЕГ зазначає загальну відповідність ОП по Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шніцер Ігор Омелянович

Члени експертної групи

Подкупко Тетяна Леонідівна

Нонік Людмила Юріївна